

Læsisstefna Ártúnsskóla

Formáli

Ártúnsskóli er samrekinn grunnskóli, leikskóli og frístundaheimili, allt starf skólans byggir á einkunnarorðum hans; Árangur - Virðing – Vellíðan.

Markvisst er stefnt er að því að ná góðum árangri í læsi nemenda við skólann og er læsisstefna þessi grunnur að þeirri vegferð. Læsisstefnan er hugsuð sem vinnugagn fyrir kennara og starfsfólk, auk þess er henni ætlað að vera upplýsandi fyrir foreldra. Læsisstefnan er lifandi plagg og þarf að vera í sífelldri endurskoðun.

Grunnþættirnir; læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun eru hafðir að leiðarljósi í læsisstefnunni eins og öllu starfi skólans.

Efnisyfirlit

Formáli.....	2
Efnisyfirlit.....	3
Inngangur	5
Markmið leikskóla	6
Markmið grunnskóla	7
Markmið við lok 4 bekkjar	7
Markmið við lok 7 bekkjar	8
Samræmdar leiðir.....	8
Leikskóla stig.....	9
Yngra stig grunnskóla	9
Miðstig grunnskóla	11
Frístund.....	11
Hlutverk kennara	12
Leikskóla stig.....	12
Yngra stig	12
Miðstig.....	12
Þvert á öll stig	13
Tvítyngdir nemendur	13
Námsörðuleikar	13
Hlutverk foreldra	13
Leikskóli	14

Grunnskóli	14
Stefnumörkun árganga.....	14
1 - 3 ára.....	14
4 - 5 ára.....	16
1. bekkur.....	17
2. bekkur.....	20
3. bekkur.....	22
4. bekkur.....	24
5. bekkur.....	26
6. bekkur.....	29
7. bekkur.....	31
Lokaorð.....	34

Inngangur

Tilgangur læsisstefnu Ártúnsskóla er að samhæfa kennslu þeirra aðila sem koma að læsi nemenda við skólann. Aðkoma og samstarf alls skólasamfélagsins skiptir máli svo að vel takist til. Samvinna nemenda, foreldra, annara aðstandenda, kennara, skólastjórnenda og skólafagfólks er nauðsynleg til að vel gangi í læsisferlinu. Skólaumhverfið, skólastofan og skólasafnið þurfa að vera lestrarhvetjandi ásamt jákvæðum skólaanda.

Læsisstefnunni er ætlað að mynda samfellu í lestrarnámi nemenda skólans alveg frá fyrstu árum leikskóla til loka skólagöngu við 12 ára aldur. Er hún sett fram með rökstuddum markmiðum fyrir hvert skólastig, með mismunandi útfærslum og áherslum út frá þroska og aldri nemenda.

Í læsisstefnunni eru eftirfarandi grunnstoðir hafðar að leiðarljósi: orðaforði, lesskilningur, skapandi tjáning og rökræður. Þessar stoðir skarast á margvíslegan hátt innbyrðis og eiga samhljóm með grunnþáttum aðalnámskrár grunnskóla; læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun.

Grunnur að lestrarnámi barna er lagður á leikskólastigi þar sem unnið er með málörvun, málskilning og orðaforða. Mikilvægt er að vel takist til í upphafi því lestur byggist á færni í tungumálinu. Lestrarferlið hefst á þekkingu bókstafa og hljóða, orðmynda og setninga. Síðar kemur lesfimi, leshraði og lesskilningur.

Mikilvægt er að lestrarkennslan og námið geri nemandann að sjálfstæðum lesara þannig að hann verði fær um að velja lesefni sem hæfir námi hans, þörf og áhuga. Einnig að hann geri sér grein fyrir gæðum þess að búa yfir lestarformi sem veitir honum ánægju af lestrinum og góðan lesskilning, til þess þarf nemandinn að geta beitt mismunandi aðferðum við lesturinn.

Góð lestrarfærni er undirstaða alls náms, bæði bóknáms og ævináms hvers einstaklings í samfélaginu.

“Lærdómur er fjársjóður sem fylgir eiganda sínum hvert sem hann fer” (Íslenskur málsháttur)

Markmið leikskóla

Í leikskóla er unnið út frá markmiðum Aðalnámskrár leikskóla 2011. Þar segir að leikskólanum beri að skapa aðstæður svo börn fái ríkuleg tækifæri til að:

- Eiga jákvæð og uppbyggileg samskipti í barnahópnum
- Endurskapa upplifun sína og reynslu í leik og skapandi starfi
- Tjá sig með fjölbreyttum hætti og með ólíkum efniviði
- Kynnast tungumálinu og möguleikum þess
- Njóta þess að hlusta á og semja sögur, ljóð, þulur og ævintýri
- Þróa læsi í víðum skilningi
- Öðlast skilning á að ritað mál og tákni hafi merkingu
- Deila skoðunum sínum og hugmyndum
- Nýta ólíkar leiðir og margvíslega tækni til að nálgast upplýsingar og setja fram hugmyndir sínar
- Velta vöngum yfir eigin samfélagi og menningu og menningu annarra þjóða

Markmið grunnskóla

Í grunnskóla er unnið út frá markmiðum Aðalnámskrár grunnskóla 2013.

Markmið við lok 4 bekkjar

Að nemandinn geti:

- Beitt aðferðum við umskráningu hljóða og stafa þannig að lestur verði lipur og skýr
- Nýtt góðan orðaforða við að skilja texta og ráðið í merkingu orðs út frá samhengi
- Tengt þekkingu sína og reynslu við lesefni í því skyni að ná merkingu þess
- Valið sér lesefni eftir áhuga og þörf og lesið sögur, ljóð og fræðandi efni, sem hæfir lestrargetu, sér til ánægju og skilnings
- Lesið ævintýri, sögur og ljóð ætluð börnum
- Beitt hugtökum eins og persónu, söguþræði, umhverfi og boðskap
- Beitt fáeinum algengum hugtökum í bragfræði svo sem rími, kvæði, vísu og ljóðlínu
- Aflað sér upplýsinga úr ýmsum tiltækum gagnabrunnum, svo sem bókum og á rafrænu formi
- Lesið úr táknmyndum og myndrænu efni, svo sem einföldum skýringarmyndum, kortum og myndritum
- Valið bók eða annað lesefni og lesið sér til ánægju

Markmið við lok 7 bekkjar

Að nemandinn geti:

- lesið texta við hæfi með góðum hraða og af skilningi, lagt mat á hann og túlkað,
- notað þekkingu og reynslu ásamt ríkulegum orðaforða við lestur og skilning á texta,
- greint og fjallað um aðalatriði í texta og helstu efnisorð og notað mismunandi aðferðir við lestur og skilning á texta,
- lesið sér til ánægju og fróðleiks og gert öðrum grein fyrir þeim áhrifum sem texti hefur á hann,
- lesið gamlar og nýjar bókmenntir, þar á meðal þjóðsögur, ljóð, og bókmenntir ætlaðar börnum og unglingum,
- greint nokkur frásagnarform bókmennta og beitt fáeinum bókmenntafræðilegum hugtökum til að efla skilning, svo sem tíma, sjónarhorni, sögusviði og boðskap,
- beitt nokkrum hugtökum til að fjalla um form og innihald ljóða, svo sem rím, ljóðstafi, hrynjandi, líkingar og boðskap,
- aflað upplýsinga úr bókum og fjölbreyttu rafrænu efni, unnið úr þeim og nýtt við lausn verkefna, lagt nokkurt mat á gildi og trúverðugleika upplýsinga,
- lesið úr einföldum tölulegum og myndrænum upplýsingum og túlkað þær,
- valið sér fjölbreytt lesefni við hæfi til gagns og ánægju.

Samræmdar leiðir

Áhersla er á að byggja upp samfellu í lestrarkennslu innan skólans í öllum deildum hans, grunnskóladeild, leikskóladeild og skólaseli. Þetta verður meðal annars gert með sameiginlegum áherslum og átökum eins og innleiðingu á PALS og K-PALS og „Leikur að læra“ fyrir alla kennara

og leikskólakennara. Á sameign skólans er að finna möppuna „Lestur“ þar er læsisstefnan aðgengileg, fyrirkomulag skólans á lestrarþjálfun, yfirlit yfir lesskilningsaðferðir og ýmiskonar hugmyndir og verkefni til lestrarkennslu.

Leikskóla stig

Í leikskólanum er lagður grunnur að þroska barna sem læsinnám þeirra byggir á síðar á þroskabrautinni, hugtakið bernskulæsi (e. emergent literacy) er notað yfir þetta ferli. Bernskulæsi hefur verið skilgreint þannig að það feli í sér ákveðna færni, þekkingu og viðhorf sem þroskast sem undanfari eiginlegs lestrar og ritunar. Lögð er sérstök áhersla á að leikskólinn sé í lykilstöðu til að finna og styðja á markvissan hátt við þau börn sem þurfa á stuðningi að halda til þess að dragast ekki aftur úr í málþroska og læsi.

Markvisst er lögð áhersla á að efla mál og læsi allra barna og stuðlar leikskólinn að því að jafna tækifæri þeirra til að ná árangri í námi og þroska og síðar í lífinu öllu.

Grunnstoðir læsisstefnu leikskóladeildarinnar eru; leikur, málörvun, málskilningur og máltjáning. Gerð er læsisáætlun fyrir hverja deild að hausti.

Unnið hefur verið að þróunarverkefninu: Lestur er bestur ; Heildstæð lestrarstefna Ártúnsskóla, með megin áherslu á málþroska, lestrarfærni og lesskilning. Markmiðið er að þróa aðferðir og áherslur í læsinnámi barna í Ártúnsskóla. Ávinningur fyrir nemendur felst í því að allur skólinn vinnur eftir sömu áætlun leik-, grunn- og frístund, sem hefur það markmið að stuðla að bættu læsi allra. Út frá læsisstefnu skólans verður unnin verkáætlun fyrir starfsfólk á öllum stigum sem tengir saman málþroska, lestrarfærni og lesskilning. Aðkoma og ábyrgð foreldra í lestrarþjálfun barnanna alla skólagönguna verður skilgreind. Áhersla er á að allt starfsfólk leggi sig fram um að vekja áhuga barna á læsi með fjölbreyttum aðferðum.

Yngra stig grunnskóla

Markvisst er unnið að málörvun og stafakennslu við upphaf skólagöngu og í framhaldi er unnið markvisst að lestrarþjálfun. Lesskilningur og leshraði koma síðar eftir getu hvers og eins. Kennarar mæta hverjum nemanda í lestrarnáminu með því að beyta ýmsum kennsluaðferðum

bæði samtengjandi sbr. hljóðaaðferð og sundurgreinandi sbr. LTG. Stafainnlögn hefst að hausti með einum staf á viku en frá og með annari önn eru tveir stafir lagðir inn á viku. Þegar nokkrir sérhljóðar og samhljóðar hafa verið lagðir inn er farið að tengja hljóð og stafi saman og algengar orðmyndir komnar þá fá nemendur léttlestrarhefti til lestrar. Lögð er áhersla á skrift og ritun því mikil tengsl eru á milli þessara þátta og lestrarnámsins.

Áhersla er á fjölbreyttar kennsluaðferðir og lestrarhvetjandi skólaumhverfi með góðum aðgangi að námsbókum, fræðibókum, skáldritum, púsluspilum, spilum, námsleikjum í tölvum og spjaldtölvum. Leitast er við að beita snemmtækum íhlutunum ef grunur um lestrarörðugleika vaknar.

Í töflum hér síðar má sjá nánari útlistun á lestrarnáminu.

Sameiginlegir áhersluþættir eru:

- Daglega er lesið fyrir nemendur mismunandi bókmenntir, orð útskýrð, merking orða rædd og innihald texta.
- Allir nemendur lesa upphátt fyrir starfsmann í skólanum a.m.k. 3 sinnum í viku
- Allir nemendur lesi a.m.k. 5 sinnum í viku heima
- Nemendur lesi 2-3 sinnum hverja blaðsíðu eða í samráði við umsjónarkennara
- Markvisst unnið með málnotkun og lestrarfærni
- Framsögn, framkoma, túlkun og tjáning æfð fyrir föstudagssamveru
- Nemendur hafa bæði heimalestrar- og frjálislestrarbók
- Orðasafn bekkjar þar sem nemendur safna nýjum orðum í sameiginlega sarp
- Bekkjarbókasafn í heimastofum með margbreytilegum bókum
- Nemendur hafa ávallt aðgang að bókum í heimastofu og/eða á skólasafni
- Amboð fyrir framsögn, virka áheyrendur, skrift, greinamerki, orðmyndir og fyrimyndar setningar eru sýnileg á veggjum kennslustofa

Miðstig grunnskóla

Á miðstigi er lögð áhersla á leshraða, lesfimi (hraði og framsögn) og lesskilning. Auk þess er unnið með lesfærni og framsögn, bæði í bókmenntum og ljóðalestri.

Áfram er lögð megináhersla á fjölbreyttar kennsluaðferðir og lestrarhvetjandi skólaumhverfi með góðum aðgangi að námsbókum, fræðibókum, skáldritum og texta í tölvum.

Sameiginlegir áhersluþættir eru:

- Mismunandi bókmenntir eru lesnar daglega fyrir nemendur, orð útskýrð, merking orða rædd og innihald texta.
- Allir nemendur lesa daglega heima, bæði yndislestur og í námsbókum
- Markvisst unnið með málnotkun og lestrarfærni
- Framsögn, framkoma, túlkun og tjáning æfð fyrir föstudagssamveru
- Nemendur hafa bæði heimalestrar- og frjalslestrarbók
- Nemendur hafa ávalt aðgang að bókum í heimastofu og/eða á skólasafni
- Amboð fyrir framsögn, virka áheyrendur, skrift, greinamerki og fyrirmyndar setningar eru sýnileg á veggjum kennslustofa

Frístund

Í frístund er leitast við að hafa lestrarhvetjandi umhverfi með góðum aðgangi að fræðibókum, skáldritum, pússluspili, spilum, krossgátum, námsleikjum í tölvum og spjaldtölvum. Unnið er með læsi á fjölbreyttan hátt þar sem lögð er áhersla á orðaforða, skapandi tjáningu, málskilning, rökræður og sögustundir

- Jákvætt viðhorf til lesturs
- Yndislestur
- Sögustundir
- Bókarýni

Hlutverk kennara

Kennarinn gegnir lykilhlutverki í lestrarnámi nemenda, hann er fagmaður og verkstjóri sem vinnur í samstarfi við foreldra. Kennarinn sér um kennsluna, heldur utan um lestrarþjálfunina, hvetur nemendur áfram og byggir upp áhuga og jákvæðni hjá nemendum. Hugar hann sérstaklega að nemendum sem glíma við erfiðleika í lestrarnáminu, s.s. tvítyngdum nemendum, nemendum með málþroskavanda, einhverfum og þeim sem eru með dyslexíu. Kennarinn sækir sér endurmenntun, ráðgjöf og framþróun í starfi á námssíðum og námskeiðum eftir þörfum.

Leikskóla stig

Hlutverk leikskólakennara er að vinna með bernskulæsi (emergent literacy) þ.e. undirbúa leikskólabörn undir lestrarnámið. Í bernskulæsinu er ákveðin færni, þekking og viðhorf þjálfuð svo barnið nái þroska til að takast á við lestrarnámið síðar. Leikskólakennarinn á að vera leiðandi í mótun uppeldis- og menntastarfsins, vera góð fyrirmynd í starfi og málfyrirmynd. Hann þarf að stuðla að jákvæðu námsumhverfi og bókamenningar, bæði í bundnu og óbundnu máli, með því að gera bækur að spennandi kosti hjá leikskólabörnum. Leikskólakennarinn eykur áhuga nemenda með því að lesa daglega fyrir börnin og ræða um innihald textans.

Yngra stig

Hlutverk kennara er að vera vel að sér í læsi (reading literacy) og lestrarkennslu og vera góð lestrar- og málfyrirmynd fyrir nemendur. Kennarinn þarf að þekkja vel þroskaferil barna og haga kennsluháttum eftir því. Hann þarf að stuðla að því að námsumhverfið sé jákvætt og örvandi til lestrar m.a. með sýnilegum amboðum á veggjum og bekkjarbókasafni. Kennarinn hvetur nemendur til lesturs, opnar fyrir nemendum heim bókmennta, gefur góðan og margbreytilegan tíma til lesturs, fylgist með framgangi lestrarnámsins og gefur foreldrum ráð við lestrarnámið heima.

Miðstig

Hlutverk kennara er að vera vel að sér í lestrarnámi ásamt lestrarþjálfun og vera góð lestrar- og málfyrirmynd fyrir nemendur. Kennarinn þarf að þjálfra lesfimi og lesskilning markvisst hjá nemendum. Hann þarf að stuðla að því að námsumhverfið sé jákvætt og örvandi til lestrar m.a. með sýnilegum amboðum á veggjum og fjölbreyttu lesefni. Kennarinn hvetur nemendur til lesturs, opnar fyrir nemendum heim bókmennta, kveikir áhuga á fræðibókum, gefur góðan og margbreytilegan tíma til lesturs, fylgist með framgangi lestrarfærni nemenda og framsögn.

Þvert á öll stig

Tvítyngdir nemendur

Unnið er að sömu markmiðum á öllum aldurstigum hjá tvítyngdum nemendum eins og hjá öðrum nemendum skólans að teknu tillit til stöðu þeirra í námi og íslensku getu þeirra. Leitast er við að brúa bilið á milli málþroska þeirra í móðurmáli þeirra og íslenskunni. Unnar eru einstaklingsáætlanir í lestri og ritun fyrir þá nemendur sem það á við. Aðlaga þarf námsefni og kennsluaðferðir til að efla orðaforða, málskilning og lesskilning. Notast þarf við myndmál og áþreifanlega hluti til að efla orðaforða og lestur. Nemendur eru hvattir til að lesa bæði á íslensku og móðurmáli sínu.

Námsörðuleikar

Áhersla er á að beita snemmtækum íhlutunum þegar grunur vaknar um erfiðleika í lestrarnámi nemenda. Á þar við nemendur með málþroskavanda, einhverfum og þeim sem eru með leshömlun (dyslexíu) og/eða skriftarhömlun (dysgraphia) ásamt fleiri námsörðugleikum. Unnar eru einstaklingsáætlanir í lestri og ritun fyrir þá nemendur sem það á við.

Hlutverk foreldra

Foreldrar gegna mikilvægu hlutverki í lestrarnámi barna sinna. Þeir þurfa að viðhalda jákvæðu viðhorfi til lestrarnáms og vera hvetjandi í ferlinu. Glæða áhuga barna þeirra á lestri og viðhalda honum. Vert er að hafa í huga að nemandi sem les 1 mínútu á dag les 180 mín. á einu skólaári eykur orðaforða sinn um 8000 orð á ári. En sá sem les 20 mín. á dag les 3.600 mín. á einu skólaári og eykur orðaforða sinn um 1.800.000 orð á ári. Á þetta bæði við þegar nemandinn les sjálfur og þegar lesið er fyrir hann. Þrátt fyrir að nemandi hafi náð einhverri lestrarfærni, er áhrifarík að lesa fyrir hann til að auka orðaforða hans og málskilning. Árangursrík er að setja daglega lestrarstund í dagskrá fjölskyldunnar og eiga sameiginlega gæðastund við lestur. Foreldrar geta einnig séð til þess að börnin hafi góðan aðgang að bókum eða rafrænu lesefni á heimilinu eða t.d. með reglulegum ferðum á bókasöfn.

Leikskóli

Foreldrar leikskólabarna gegna mikilvægu hlutverki í málþroska og málnotkun barna sinna. Þeir eru fyrirmyndir í tungumálinu, málnotkun og lestrarvenjum. Nauðsynlegt er að lesa reglulega fyrir börn sín og ræða saman um innihald bókarinnar. Foreldrar þurfa að viðhalda jákvæðu viðhorfi til bóka og lestrar og sjá til þess að eiga gæða lestrarstundir með börnum sínum.

Grunnskóli

Kennarar sjá um lestrarkennsluna og skipulag með lestrarnáminu. Foreldrar sjá aftur á móti um að þjálfa daglega lestrarfimi barna sinna undir verkstjórn kennarans, þar sem lesfimi er æfð með upplestri, endurteknum lestri og yndislestri. Foreldrar þurfa að taka virkan þátt í læsirnámi barna sinna og hlusta af athygli á lestur þeirra, ræða innihald texta til að auka lesskilning og orðaforða. Foreldrar geta einnig þjálfað þessa þætti með því að lesa reglulega fyrir og með börnum sínum.

Stefnumörkun árganga

Til að lestrarnámið verði markvissara og heilsteyptara, er hver árgangur með skýra útlitun á leiðum og markmiðum sem hæfa hverju aldurstigi. Þættir undir hverjum árgangi eru m.a. markmið, viðmið um árangur, kennsluaðferðir, matstæki og hlutverk starfsmanna og foreldra. Er útlitun á þáttunum m.a. ætlað að tryggja það að lestrarnámið verði markvisst og heilsteypt; og að allir vinni að sömu markmiðum.

1 - 3 ára

Læsisstefna fyrir 1-3 ára				
Grunnstoðir: Leikur, málörvun, málskilningur, máltjáning				
Markmið-efnisþættir-inntak	Viðmið um árangur	Kennsluaðferðir og áherslur	Matstækni	Annað
				Hlutverk foreldra
<ul style="list-style-type: none"> Tenging orða -frásögn Orðaforði úr nánasta umhverfi 	<ul style="list-style-type: none"> Þróa með sér frásagnarhæfni í leik og samskiptum 	<ul style="list-style-type: none"> Börnin æfð í að setja orð á alla hluti Lesið fyrir börnin daglega 	<ul style="list-style-type: none"> Fylgst með börnunum í leik og starfi - dagbók 	<ul style="list-style-type: none"> Foreldrum kynntar að hausti kennsluaðferðir og leiðir til að efla orðaforða og málskilning

<ul style="list-style-type: none"> • Aukinn orðaforði út frá myndum og táknum • Unnið með atkvæði orða og hrynjanda (klappa atkvæði) • Hljóðkerfisvitund eflid • Framburður 	<ul style="list-style-type: none"> • Geti tjáð sig í heilum setningum • Temji sér skýran framburð • Þekki nafn sitt á prenti 	<ul style="list-style-type: none"> • Sungið með börnunum og þeim kenndar vísur • Börnin þjálfuð í leik og starfi að hlusta, horfa, tjá sig í tali, dansi, tónum, myndum 		<ul style="list-style-type: none"> • Foreldrar hvattir til að lesa fyrir börn sín • Foreldrar hvattir til að ræða við og hlusta á börn sín
Skilningur og viðhorf				Hlutverk leikskólakennara
<ul style="list-style-type: none"> • Virk hlustun í leik og starfi • Skilningur á orðum og einföldum setningum • Skilningur á samhengi í tali og í lesnum texta • Umhverfislæsi 	<ul style="list-style-type: none"> • Geti hlustað á fyrirmæli • Geti hlustað á samnemend. • Geti tekið þátt í samræðum • Geti hlustað hlustað á sögur og söngtexta • Geti lýst atburði • Geti sagt sögu • Geti lesið í umhverfið 	<ul style="list-style-type: none"> • Lesið og sungið fyrir og með börnum • Umræður um efni texta • Nemendur endursegja texta • Börnin segja sögur • Börnin lýsa atburðum og segja frá • Börnin taka þátt í samræðum og hlusta á aðra • Börnin þjálfuð í að lesa í umhverfið • Unnið með orðaforða 	<ul style="list-style-type: none"> • Fylgst með börnunum í leik og starfi - dagbók 	<ul style="list-style-type: none"> • Leikskólakennarar og starfsfólk lesi daglega fyrir leikskólabörnin • Unnið með hljóðkerfisvitund og hún þjálfuð • Hlustun þjálfuð • Unnið með bókstafi og hljóð í leik og starfi • Unnið með orðaforða, málskilning og málvitund • Unnið með framburð og setningamyndun
Skólasafn	Sérkennsla	Námsefni- tillögur	Kennaraefni og handbækur	Skipulag skóla
Bókaval og sögustundir	<ul style="list-style-type: none"> • Snemmtæk íhlutun - stuðningur, sérkennsla og skimanir • Tvítyngd börn 	<ul style="list-style-type: none"> • Bækur, diskar, námsspil, tölvuforrit. • Söngtextar, vísur, ljóð og þulur • Leir, sandur, málning, búningar, smámunir o.fl. efni fyrir skapandi vinnu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ljáðu mér eyra • Leggðu við hlustir • Markviss málörvun • Eflum lesskilning • Sögugrunnur • Tölum saman • Hring eftir hring • Handbækur kennara af skólasafni númeraðar: 370-372.8, 410, 790 og 810-819 	

4 - 5 ára

Læsisstefna fyrir 4-5 ára

Grunnstoðir: Leikur, málörvun, málskilningur, máltjáning

Markmið-efnisþættir-inntak	Viðmið um árangur	Kennsluaðferðir og áherslur	Matstækni	Annað
				Hlutverk foreldra
<ul style="list-style-type: none"> Tenging orða -frásögn Orðaforði úr nánasta umhverfi Aukinn orðaforði út frá myndum og ritmáli Unnið með atkvæði orða og hrynjanda (klappa atkvæði) Hljóðkerfisvitund efld Framburður 	<ul style="list-style-type: none"> Þrói með sér frásagnarhæfni í leik og samskiptum Þekki myndir nokkurra algengra orða Geti tjáð sig í heilum setningum Temji sér skýran framburð Geti tjáð sig um nánasta umhverfi Þekki nafn sitt á prenti og geti skrifað það 	<ul style="list-style-type: none"> Samtöl sem byggja á gagnvirkum samskiptum og stuðla að sameiginlegum skilningi og styðja við tjáningu og frásagnarhæfni barna Samskipti og umræður um tilfinningar, líðan og upplifun Lesið fyrir börnin daglega Sungið með börnunum og þeim kenndar vísur Börnin hvött og þjálfuð í leik og starfi til að; hlusta, horfa, tjá sig í tali, dansi, tónum, mynd K-PALS lestur 	<ul style="list-style-type: none"> Fylgst með börnunum í leik og starfi – dagbók Hljóm-2 TRAS 	<ul style="list-style-type: none"> Foreldrum kynntar að hausti kennsluaðferðir og leiðir til að efla orðaforða og málskilning Foreldrar hvattir til að lesa fyrir og með börnum sínum daglega Foreldrar hvattir til að ræða við og hlusta á börn sín Foreldrar hvattir til að lesa og skoða myndabækur með börnum sínum
Skilningur og viðhorf				Hlutverk leikskólakennara
<ul style="list-style-type: none"> Virk hlustun í leik og starfi Skilningur á orðum og einföldum setningum Skilningur á samhengi í tali og í lesnum texta Umhverfislæsi 	<ul style="list-style-type: none"> Geti hlustað á fyrirmæli Geti hlustað á aðra og tekið þátt í samræðum Geti sagt skoðun sína Geti hlustað á sögur og söngtexta Geti lýst atburði á skýran hátt Geti endursagt stuttan texta 	<ul style="list-style-type: none"> Umræður um efni texta Börnin taka þátt í samræðum og hlusta á aðra Börnin segja skoðun sína Börnin endursegja texta Börnin lýsa atburðum og segja frá Börnin segja sögur Börnin hlusta á sögur 	<ul style="list-style-type: none"> Fylgst með börnunum í leik og starfi - dagbók 	<ul style="list-style-type: none"> Leikskólakennarar og starfsfólk lesi daglega fyrir leikskólabörnin Unnið með hljóðkerfisvitund og hún þjálfuð Hlustun þjálfuð Unnið með bókstafi og hljóð í leik og starfi

	<ul style="list-style-type: none"> • Geti sagt sögu • Geti parað saman myndir og einföld orð • Geti lesið í umhverfið 	<ul style="list-style-type: none"> • Börnin þjálfuð í að lesa í umhverfið • Unnið með orðaforða • Atkvæði klöppuð í orðum • Grunnur lagður fyrir lesskilning • Vinna með rím og ljóð 		<ul style="list-style-type: none"> • Unnið með orðaforða, málskilning og málvitund • Unnið með framburð og setningamyndun • Rétt blýantsgrip þjálfað
Skólasafn	Sérkennsla	Námsefni- tillögur	Kennaraefni og handbækur	Skipulag skóla
Bókaval og sögustundir	<ul style="list-style-type: none"> • Snemmtæk íhlutun - stuðningur, sérkennsla og skimanir • Tvítyngd börn 	<ul style="list-style-type: none"> • Bækur, diskar, námsspil, tölvuforrit • Söngtextar, vísur, ljóð og þulur • Leir, sandur, málning, búningar, smámunir o.fl. efni fyrir skapandi vinnu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ljáðu mér eyra • Leggðu við hlustir • Markviss málörvun • Tölum saman • Orðahljóð • Lubbi finnur málbein • Leikum og lærum með hljóðin • Eflum lesskilning • Fjölgreindir í skólastofunni • Handbækur kennara af skólasafni númeraðar: 370-372.8, 410, 790 og 810-819 	<ul style="list-style-type: none"> • Vinabekkjarmeisókn 4. bekkur les fyrir leikskólabörn

1. bekkur

Stefnumörkun fyrir 1. bekk				
Grunnstoðir: Orðaforði, lesskilningur, skapandi tjáning, rökræður				
Markmið-efnisþættir – inntak	Viðmið um árangur	Kennsluaðferðir og áherslur	Matstæki	Annað
Tækni-leikni-hraði	Færni		Kannanir og próf	Hlutverk foreldra
<ul style="list-style-type: none"> • Stafavinna • Tenging stafa og hljóða • Lestur algengra orðmynda • Lestrartextar við hæfi • Lestur á eigin texta 	<ul style="list-style-type: none"> • Þekkir alla stafi og hljóð þeirra • Tengir saman tvö hljóð eða fleiri • Les einfaldan texta 	<ul style="list-style-type: none"> • Stafainnlögn • Hljóðaaðferð • LTG- lestraraðferð • Markviss málörvun • Hljóðkerfisvitund efl 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Lesferill</u>; lesfimi (lestrarhraði) prófaður 1-3 á ári eftir getu Lesskimun (okt.), nefnuhraðapróf, sjónrænn orðaforði, orðleysupróf (einstaklingsbundið) 	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldrar fá afhentan bæklinginn <i>Það er gaman að lesa!</i> • Foreldrum kynntar kennsluaðferðir skólans í lestri að hausti

<ul style="list-style-type: none"> • Áhugi vakinn á texta í umhverfinu • Yndislestur • Fingur notaður sem stuðningur við lestur • Unnið með atkvæði orða og hrynjanda (klappa atkvæði) • Unnið með rím, samsett orð og orðbúta • Hljóðavitund þjálfuð • Hlustunarskilningur • Lesskilningur • Kórlestur, endurtekinn lestur, flettisþjöld (sjá sameign) 	<ul style="list-style-type: none"> • Þekkir sérhljóða og samhljóða • Þekkir nokkrar algengar orðmyndir • Parar saman myndir og orð/setningar • Endursegir stuttan texta • Markmið leshraða að vori, orð á mínútu: <ul style="list-style-type: none"> - Lágmarksviðmið 20 orð - Almenn viðmið 55 orð - Metnaðarfull viðmið 75 orð 	<ul style="list-style-type: none"> • Algengar orðmyndir: flettisþjöld, orðasafn, orðarbingó, orðaspil, orðasamstæðuspil • K-PALS lestur • Heimalestur daglega • Nemendur lesa einstaklingslega fyrir kennara 3-5 sinnum í viku • Þemavinna: sögustundir, rökræður, hugmyndaflug, myndræn útfærsla • Heimildaleit, t.d. fletta myndabókum, lesa undir myndum og leita upplýsinga á netinu 	<ul style="list-style-type: none"> • Boehm - hugtakakönnun • Stafa- og hljóðakönnun 	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldrar hvattir til að lesa fyrir og með börnum sínum daglega • Foreldrar hvattir til að lesa og skoða myndabækur með börnum sínum • Foreldrar hjálpi börnum sínum við lestur í 10-15 mínútur 5 sinnum í viku að lágmarki og kvitti fyrir í heimalestrarhefti • Börnin lesi upphátt hverja blaðsíðu 2-3 sinnum yfir í hvert sinn þangað til að vissri færni er náð
Skilningur	Viðhorf		Símat og daglegt eftirlit	Hlutverk kennara
<ul style="list-style-type: none"> • Skilningur á orðum, hugtökum og einföldum setningum • Skilningur á samhengi í lesnum texta • Áhugi á texta í umhverfinu • Rökræður • Ályktunarhæfni 	<ul style="list-style-type: none"> • Jákvætt viðhorf til lesturs • Lesi, skoði bækur eða hlusti á lestur allt að 40 mínútum á dag í skóla 	<ul style="list-style-type: none"> • Unnið með rím og ljóð • Atkvæði klöppuð í orðum • Sundurgreining hljóða • Forhljóð, miðjuhljóð og endahljóð • Umskráning frá hljóðum yfir í orð og öfugt • Grunnur að lesfimi lagður • Orðaforði aukinn • Grunnur að ritun lagður • Umræður um efni texta • Nemendur endursegja texta • Nemendur segja sögur og skrifa ef þeir geta, annars með aðstoð • Tengja saman lestur og ritun 	<ul style="list-style-type: none"> • Kennari kannar lesskilning í daglegum lestri • Markviss skráning kennara á lestrarframvindu nemenda • Hlustunarkönnun kennara 	<ul style="list-style-type: none"> • Mikilvægt er að mæta þörfum nemenda sem farnir eru að lesa við upphaf skólagöngu • Unnið með bókstafi, hljóð og orðaforða • Skráning og eftirfylgni kennara með heimalestri • Kennari skrái ástundun í heimalestri á vitnisburðablað sem vetrareinkunn • Kennarar lesi fyrir þekkingu í nestis- og næðisstundum valin bókmenntaverk • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, hugtök, merkingu og innihald texta

		<ul style="list-style-type: none"> • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, merkingu og innihald texta • Bekkjarbókasafn • Lestrarhvetjandi umhverfi: námsbækur, fræðibækur, skáldrit, púsl, spil, námsleikir í tölvum og spjaldtölvum • Frjáls/daglegur lestur • Yndislestur – stýrður • Endurtekinn lestur • Ritun • Rétt blýantsgrip þjálfað 		<ul style="list-style-type: none"> • Rökræður út frá sögu • Unnið með orðaforða, málskilning og málvitund • Hlustun þjálfuð • Ef nemandi les ekki heima alla jafna þá þarf umsjónarkennari að tryggja að hann lesi daglega í skólanum og boðar foreldra þeirra nemenda á fund til að leita lausna
Skólasafn	Stuðningur-Námsver-Skjól	Námsefni - tillögur	Kennaraefni og handbækur	Skipulag skóla
<ul style="list-style-type: none"> • Sögustundir-verkefnavinna • Lestrarsprettur • Bækur valdar af áhuga 	<ul style="list-style-type: none"> • Snemmtæk íhlutun - stuðningur, sérkennsla og skimanir • Ráðgjöf hjá sérkennara • Lesferill hliðarpróf; orðleysupróf og sjónrænn orðaforði • Lestrarfærninámskeið • Sandleikur-sögugerð 	<ul style="list-style-type: none"> • Lestrartextar við hæfi • Léttlestrarbækur • Léttar lestrarbækur af safni • Lestrarlandið • Ritrún 1 • Ótrúleg eru ævintýrin • Valin ljóð • Lesskilnings- og/eða hlustunarverkefni • Tölvuforrit • Smáforrit • Námspil • Skrift 1 • Leir - sandur - munasafn o.fl. efni fyrir skapandi vinnu 	<ul style="list-style-type: none"> • Íslenska í 1. og 2. bekk handbók kennara • Leið til læsis, handbók • Ég get lesið • Ljáðu mér eyra • Leggðu við hlustir • Markviss málörvun • Eflum lesskilning • Lestrarbókalistar • Fjölgreindir í skólastofunni • Fluglæsi • Mappa á sameign: Lestur • Handbækur kennara af skólasafni númeraðar: 370-372.8, 410, 790 og 810-819 • nams.is • 123skoli.is • skolvafurinn.is • kritin.is 	<ul style="list-style-type: none"> • Setja viðmið um lestrarhraða á vitnisburðarblöð • Hvetjandi lestrarmenning skólans • Föstudagssamvera með áherslu á skýra framsögn og góðan upplestur • Foreldrum kynntar valdar lestraraðferðir • Heimsóknir rithöfunda • Vinabekkjarheimsókn 5. bekkjar þar sem nemendur skiptast á að lesa fyrir hvorn annan

2. bekkur

Stefnumörkun fyrir 2. bekk

Grunnstoðir: Orðaforði, lesskilningur, skapandi tjáning, rökræður

Markmið-efnisþættir-inntak	Viðmið um árangur	Kennsluaðferðir og áherslur	Matstæki	Annað
Tækni-leikni-hraði	Færni		Kannanir og próf	Hlutverk foreldra
<ul style="list-style-type: none"> • Lestrartextar við hæfi • Leshraði og liðleiki aukinn • Lesið eftir punkti og kommu • Lesskilningur • Framsögn • Lestur á myndritum • Áhugi vakinn á texta í umhverfinu • Fingur notaður sem stuðningur við lestur • Lesið fyrir nemendur • Kórlestur, endurtekinn lestur, flettisþjöld (sjá sameign) • Unnið með rím, samsett orð og orðbúta 	<ul style="list-style-type: none"> • Les fyrirstöðulítið aldurssvarandi texta • Þekkir sérhljóða og samhljóða • Greinir mun á einföldum/tvöföldum samhljóða • Les samhljóðasambönd • Nemur staðar við punkt • Nemandi nái merkingu texta sem lesinn er • Finnur upplýsingar í texta • Endursegir lesið efni • Svarar munnlega spurningum úr lesnu efni • Markmið leshraða að vori, orð á mínútu: <ul style="list-style-type: none"> - Lágmarksviðmið 40 orð -Almenn viðmið 85 orð -Metnaðarfull viðmið 100 orð 	<ul style="list-style-type: none"> • Hljóðaaðferð • LTG • Markviss málörvun • Hljóðgreiningarverkefni • Algengar orðmyndir: flettisþjöld, orðasafn, samsett orð/orðbútar, orðarbingó, orðaspil, orðasamstæðuspil • Lesskilningur þjálfaður • Heimalestur daglega • Daglegur lestur í skóla • Nemendur lesa einstaklingslega fyrir kennara 3 sinnum í viku • Samlestur • Paralestur • PALS lestur • Þemavinna: sögustundir, rökræður, hugmyndaflug, myndræn útfærsla • Unnið með rím og ljóð • Atkvæði klöppuð í orðum • Sundurgreining hljóða • Forhljóð, miðjuhljóð og endahljóð • Heimildaleit, t.d. fletta myndabókum, lesa undir myndum og leita upplýsinga á netinu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill; lesfimi (lestrarhraði) prófaður 3 á ári eftir getu • Lesskimun (okt.); nefnuhraðapróf, sjónrænn orðaforði og orðleysupróf (einstaklingsbundið) • Lesferilspróf: stafsetning, lesskilningur (væntanlegt) • Læsissskimun (2 á ári) • Stafsetningarkönnun úr Aston Index (2 á ári) 	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldrum kynntar lestraraðferðir skólans • Foreldrar hvattir til að lesa með börnum sínum og fyrir þau • Foreldrar ræði við börnin um efni textans, spyrji þau út í efnið og þjálf þannig lesskilning og orðaforða • Foreldrar hjálpi börnum sínum við lestur í 10-15 mínútur 5 sinnum í viku að lágmarki og kvitti fyrir í heimalestrarhefti

Skilningur	Viðhorf		Símat og daglegt eftirlit	Hlutverk kennara
<ul style="list-style-type: none"> • Unnið út frá áhugasviði nem. • Áhugi á texta í umhverfinu • Lestur fyrir mæla • Unnið markvisst að því að vekja áhuga nemenda á lestri og hlustun • Þjálfar rökræður • Örvu skapandi tjáningu • Ályktunarhæfni 	<ul style="list-style-type: none"> • Jákvætt viðhorf til lesturs • Áhugi á yndislestri • Lesi, skoði bækur eða hlusti á lestur allt að 40 mínútum á dag í skóla 	<ul style="list-style-type: none"> • Umskráning frá hljóðum yfir í orð • Grunnur að lesfimi lagður • Orðaforði eflður • Grunnur að ritun lagður • Lesfimi þjálfuð • Lesskilningur þjálfuð • Unnið með ritun • Umræður um efni texta • Nemendur endursegja texta • Hugarkort • Gagnvirkur lestur -grunnur lagður • Bókarýni • Lestur mismunandi texta • Flutningur á eigin texta • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, merkingu og innihald texta • Yndislestur - stýrður • Endurtekinn lestur • Ritun • Ritun í dagbók • Rétt blýantsgrip þjálfuð • Bekkjarbókasafn • Lestrarhvetjandi umhverfi: námsbækur, fræðibækur, skáldrit, púsl, spil, námsleikir í tölvum og spjaldtölvum 	<ul style="list-style-type: none"> • Lesskilningspróf tvisvar á ári, t.d. Lesmál að vori • Markviss skráning kennara á lestrarframvindu nemenda • Hlustunarkönnun kennara 	<ul style="list-style-type: none"> • Skráning og eftirfylgni kennara með heimalestri • Kennari skrái ástundun í heimalestri á vitnisburðablað sem vetrareinkunn • Kennarar lesi fyrir bekkinn í nestis- og næðisstundum valin bókmenntaverk • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, hugtök, merkingu og innihald texta • Rökræður út frá sögu • Unnið með orðaforða, málvitund og málskilning • Ef nemandi les ekki heima alla jafna þá þarf umsjónarkennari að tryggja að hann lesi daglega í skólanum og boðar foreldra þeirra nemenda á fund til að leita lausna
Skólasafn	Stuðningur-Námsver-Skjól	Námsefni- tillögur	Kennaraefni og handbækur	Skipulag skóla
<ul style="list-style-type: none"> • Sögustundir-verkefnavinna • Safnfræðsluverkefni (áhersla á lesskilning) • Bækur valdar út frá áhugasviði 	<ul style="list-style-type: none"> • Snemmtæk íhlutun - stuðningur, sérkennsla og skimanir • Ráðgjöf hjá sérkennara • Lesferill hliðarpróf; orðleysupróf, 	<ul style="list-style-type: none"> • Lestrartextar við hæfi • Líttlestrarbækur • Líttar lestrarbækur af safni • Lesum lipurt • Fimm vinir • Lesskilningsverkefni 	<ul style="list-style-type: none"> • Íslenska í 1. og 2. bekk - handbók kennara • Lesum lipurt I • Ég get lesið • Ljáðu mér eyra • Markviss málörvun 	<ul style="list-style-type: none"> • Setja viðmið um lestrarhraða á vitnisburðarblöð • Hvetjandi lestrarmenning skólans

<ul style="list-style-type: none"> • Leiðbeina við val á bókum, t.d. kápa, letur, myndir og bakhlið • Leiðbeina við val á bókum, t.d. kápa, letur, myndir og bakhlið • Þekking á titlum og höf. • Yndislestur • Lestrarsprettur 	<p>nefnuþráðapróf og sjónrænn orðaforði</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lestrarfærninámskeið • Sandleikur og sögugerð 	<ul style="list-style-type: none"> • Ritrún 2 • Valin ljóð • Tölvuforrit • Námsþpil • Sögurammi • Skrift 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Eflum lesskilning • Lestrarbókalistar • Fjölgreindir í skólastof. • Fluglæsi • Mappa á sameign: Lestur • Handbækur kennara af skólasafni númeraðar: 370-372.8, 410, 790 og 810-819 • nams.is • 123skoli.is • skolavefurinn.is • kritin.is 	<ul style="list-style-type: none"> • Föstudagssamvera með áherslu á skýra framsögn og góðan upplestur • Vinabekkjarmeisókn 6. bekkjar þar sem nemendur skiptast á að lesa fyrir hvorn annan • Heimsóknir rithöfunda
--	--	--	---	--

3. bekkur

Stefnumörkun fyrir 3. bekk				
Grunnstoðir: Orðaforði, lesskilningur, skapandi tjáning, rökræður				
Markmið-efnisþættir-inntak	Viðmið um árangur	Kennsluáðferðir og áherslur	Matstæki	Annað
Tækni-leikni-hraði	Færni		Kannanir og próf	Hlutverk foreldra
<ul style="list-style-type: none"> • Lestrartextar við hæfi • Leshraði aukinn • Lesið eftir punkti og kommu • Lesskilningur: ýmsar aðferðir • Framsögn • Lestur eigin texta • Endursögn lesinna texta • Lestur myndrita • Tileinki sér stafrófið • Fingur notaður sem stuðningur við lestur • Kórlestur, endurtekinn lestur, flettsþjöld (sjá sameign) 	<ul style="list-style-type: none"> • Les aldurssvarandi texta • Tekur tillit til greinarmerka • Lesi margskonar texta • Leysir léttar krossgátur • Fer rétt með stafrófið • Endursegir stuttan texta • Hefur áhuga á bókum og nýtir sér skólasafnið • Getur svarað einföldum spurningum úr texta • Markmið leshraða að vori, orð á mínútu: - Lágmarksviðmið 55 orð - Almenn viðmið 100 orð 	<ul style="list-style-type: none"> • Hljóðgreiningarverkefni • Algengar orðmyndir lærðar • Lestur mismunandi texta • Samlestur • Paralestur • Gagnvirkur lestur • Endurtekinn lestur; hraðaæfingar, hlítarþjálfun, þristurinn – fjarkinn – fimman, eltilestur, flettsþjöld • PALS lestur - grunnur • Heimalestur daglega • Daglegur lestur í skóla • Nemendur lesa einstaklingslega fyrir kennara 3 sinnum í viku 	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill; lesfimi (lestrarhraði) prófaður 3 á ári • Lesferilspróf: stafsetning, lesskilningur (væntanlegt) • Stafsetningarkönnun úr Aston Index (2 á ári) • Orðarún. Lesskilningspróf (2 á ári) 	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldrum kynntar lestraraðferðir skólans • Foreldrar hvattir til að lesa með börnum sínum og fyrir þau • Foreldrar ræði við börnin um efni textans, spyrji þau út í efnið og þjálfði þannig lesskilning og orðaforða • Foreldrar hjálpi börnum sínum við lestur í 10-15 mínútur 5 sinnum í viku

	-Metnaðarfull viðmið 120 orð	<ul style="list-style-type: none"> • Þemavinna: sögustundir, rökræður, hugmyndaflug, myndræn útfærsla, tilfinningar • Lesfimi þjálfuð • Lesskilningur þjálfaður • Hugarkort • Heimildaleit, t.d. í bókum, skoða efnisyfirlit og leita upplýsinga á netinu 		að lágmarki og kvitti fyrir í heimalestrarhefti
Skilningur	Viðhorf		Símat og daglegt eftirlit	Hlutverk kennara
<ul style="list-style-type: none"> • Unnið út frá áhugasviði nem. • Lestur fyrir mæla • Unnið markvisst að því að nemendur hafi ánægju af lestri og hlustun • Geri greinarmun á afþreyingar- og fræðiefni • Þjálfar rökræður • Örva skapandi tjáningu • Ályktunarhæfni • Spáir fyrir um framhald efnis í lesnum texta • Spyr spurninga úr efnisgreinum 	<ul style="list-style-type: none"> • Jákvætt viðhorf til lesturs • Lesi til yndis og þekkingaröflunar 30-40 mínútur á dag í skóla 	<ul style="list-style-type: none"> • Unnið með ljóð, rím og hrynjanda í texta • Spurningum svarað úr texta • Umræður um efni texta • Unnið með ritun • Nemendur lesa eigin sögur • Nemendur endursegja texta • Skipulagður lestur skáldrita og verkefnavinna • Bókarýni • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, merkingu og innihald texta • Gagnvirkur lestur • Yndislestur - stýrður og óstýrður • Endurtekinn lestur (eftir þörfum) • Ritun • Ritun í dagbók • Ritvinnsla á tölvur • Flutningur á eigin texta • Lestrarhvetjandi umhverfi: námsbækur, fræðibækur, skáldrit, púsl, spil, námsleikir í tölvum og spjaldtölvum 	<ul style="list-style-type: none"> • Mat á lestrargetu • Markvisskráning kennara á lestrarframvindu nemenda • Hlustunarkönnun kennara • Leitarlestur 	<ul style="list-style-type: none"> • Skráning og eftirfylgni kennara með heimalestri • Kennari skrái ástundun í heimalestri á vitnisburðablað sem vetrareinkunn • Kennarar lesi fyrir bekkinn í nestis- og næðisstundum valin bókmenntaverk • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, hugtök, merkingu og innihald texta • Rökræður út frá sögu • Unnið með orðaforða og málvitund, málvitund og málskilning • Ef nemandi les ekki heima alla jafna þá þarf umsjónarkennari að tryggja að hann lesi daglega í skólanum og boðar foreldra þeirra

Skólasafn	Stuðningur-Námsver-Skjól	Námsefni- tillögur	Kennaraefni og handbækur	nemenda á fund til að leita lausna
<ul style="list-style-type: none"> Sögustundir-verkefnavinna Lesskilningur Safnfræðsluverkefni Yndislestur Lestrarsprettur 	<ul style="list-style-type: none"> Stuðningur, sérkennsla og skimanir Ráðgjöf hjá sérkennara Sértæk aðstoð fyrir nemendur Nemendur með sértæka erfiðleika fá aðstoð í prófum Lesferill hliðarpróf; orðleysupróf, nefnuhraðapróf og sjónrænn orðaforði Lestrafærninámskeið Sandleikur og sögugerð 	<ul style="list-style-type: none"> Lestrartextar við hæfi Léttlestrarbækur Léttar lestrarbækur af safni Lesskilningsverkefni Lesum lipurt II Ritrún 3 Ás Tvistur Lesrún I Ritum rétt Fimm vinir Tölvuforrit og námsspil Lestur og stafsetning 1 Sögurammi Skrift 3 	<ul style="list-style-type: none"> Íslenska í 3. og 4. bekk - handbók kennara Ég get lesið Fluglæsi Fjölgreindir í skólastofunni Börn og ritun Eflum lesskilning Lestarbókalistar Mappa á sameign: Lestur Handbækur kennara af skólasafni númeraðar: 370-372.8, 410, 790 og 810-819 nams.is 123skoli.is skolavefurinn.is kritin.is 	<ul style="list-style-type: none"> Setja viðmið um lestrarhraða á vitnisburðarblöð Hvetjandi lestrarmenning skólans Föstudagssamvera með áherslu á skýra framsögn og góðan upplestur Vinabekkjjarheimsókn 7. bekkjar þar sem nemendur skiptast á að lesa fyrir hvorn annan Heimsóknir rithöfunda

4. bekkur

Stefnumörkun fyrir 4. bekk				
Grunnstoðir: Orðaforði, lesskilningur, skapandi tjáning, rökræður				
Markmið-Enispættir-inntak	Viðmið um árangur	Kennsluaðferðir og áherslur	Matstæki	Annað
Tækni-leikni-hraði	Færni		Kannanir og próf	Hlutverk foreldra

<ul style="list-style-type: none"> • Lesefni við hæfi • Hraði og liðleiki aukinn • Lesið eftir greinamerkjum • Nákvæmnislestur • Lestur eigin texta • Lestur úr myndritum • Lesskilningur: ýmsar aðferðir • Framsögn • Raddlestur • Nýting orðabóka • Nýting atriðisorðaskráa • Leitarlestur • Yndislestur • Fingur notaður sem stuðningur við lestur • Kórlestur, endurtekinn lestur, flettisþjöld (sjá sameign) 	<ul style="list-style-type: none"> • Les skýrt og upphátt með viðeigandi túlkun • Tekur tillit til greinamerkja • Finnur orð í orðabók og efni eftir atriðisorðaskrá • Leysir léttar krossgátur • Les myndrit sér til skilnings • Endursegir léttan texta munnlega og skriflega • Gerir grein fyrir aðalefni texta • Markmið leshraða að vori, orð á mínútu: <ul style="list-style-type: none"> - Lágmarksviðmið 80 orð - Almenn viðmið 120 orð - Metnaðarfull viðmið 145 orð 	<ul style="list-style-type: none"> • Lestur daglega í skóla í hljóði eða upphátt • Heimalestur 5 sinnum í viku • Hraðlestrarátak • Daglegur lestur til yndisauka • Les eigin texta • Samlestur • Paralestur • Gagnvirkur lestur • Lesskilningur þjálfaður • Endurtekinn lestur; hraðaæfingar, hlítarþjálfun, þristurinn – fjarkinn – fimman, eltilestur, flettisþjöld • PALS lestur - grunnur • Yndislestur - stýrður og óstýrður • Hljóðgreiningarverkefni • Lestur inn á upptökutæki • Orðabókaverkefni • Lestrarhvetjandi umhverfi: námsbækur, fræðibækur, skáldrit, púsl, spil, námsleikir í tölvum og spjaldtölvum • Skúffubók 	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill; lesfimi (lestrarhraði) prófaður 3 á ári • Lesferilspróf: stafsetning, lesskilningur (væntanlegt) • Stafsetningarkönnun úr Aston Index (2 á ári) • Orðarún. Lesskilningspróf (2 á ári) • Samræmd próf fyrir 4. bekk 	<ul style="list-style-type: none"> • Hljóðbækur nýttar eftir þörfum • Foreldrar hvattir til að lesa með/fyrir börn sín • Foreldrar ræði við börnin um efni textans, spyrji þau út í efnið og þjálf þannig lesskilning og orðaforða • Foreldrar hvetji börn sín til að lesa sér til yndis í 15-20 mínútur á dag • Börnin lesi upphátt 5 sinnum í viku að lágmarki og foreldrar kvitti fyrir í heimalestrarhefti • Foreldrar ræði við börnin um efni textans, spyrji þau út í efnið og þjálf þannig lesskilning og orðaforða
Skilningur	Viðhorf		Símat og daglegt eftirlit	Hlutverk kennara
<ul style="list-style-type: none"> • Unnið út frá áhugasviði nemenda • Unnið með texta í umhverfinu • Lestur mismunandi texta, s.s. þjóðsagna, fræðirit, bundins máls, dagblaða • Lestur fyrir mæla • Aðalatriði úr texta greind • Lestur vegna heimildaritgerða 	<ul style="list-style-type: none"> • Jákvætt viðhorf til lesturs • Lesi til yndis og þekkingaröflunar 30-40 mínútur á dag í skóla • Unnið markvisst að því að nemendur hafi ánægju af lestri og hlustun 	<ul style="list-style-type: none"> • Unnið með ljóð, rím og hrynjanda í texta • Verkefni úr námsbókum • Leikrit, ljóð og söngtextar lærðir og fluttir • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, merkingu og innihald texta • Skipulagður lestur skáldrita og verkefnanna • Samlestur skáldrita og verkefni 	<ul style="list-style-type: none"> • Markviss skráning kennara á lestrarframvindu nemenda • Hlustunarkönnun kennara • Leitarlestur 	<ul style="list-style-type: none"> • Skráning og eftirfylgni kennara með heimalestri, kennari hefur samband við foreldra þeirra nemenda sem ekki sinna heimalestri • Kennari skrái ástundun í heimalestri á vitnisburðablað sem vetrareinkunn

<ul style="list-style-type: none"> • Endursögn • Geri greinarmun á afþreyingar- og fræðiefni • Ályktunarhæfni • Spáir fyrir um framhald texta • Spyr spurninga úr efnisgreinum 		<ul style="list-style-type: none"> • Krossgátur • Ritun • Ritun í dagbók • Ritvinnsla á tölvur • Unnið með málshætti og orðtök • Hlustað á sögur eða horft á myndbönd og umræður í kjölfarið 		<ul style="list-style-type: none"> • Kennarar lesi fyrir bekkinn í nestis- og næðisstundum valin bókmenntaverk • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, hugtök, merkingu og innihald texta • Rökræður út frá sögu • Unnið með orðaforða og orðskilning, málvitund og málskilning
Skólasafn	Stuðningur-Námsver-Skjól	Námsefni- tillögur	Kennaraefni og handbækur	Skipulag skóla
<ul style="list-style-type: none"> • Safnfræðsluverkefni (áhersla á lesskilning) • Bækur valdar út frá áhugasviði • Þekking á titlum og höfundum • Yndislestur • Ritgerða- og heimildavinna • Lesskilningur • Lestrarsprettur 	<ul style="list-style-type: none"> • Stuðningur, sérkennsla og skimanir • Ráðgjöf hjá sérkennara • Sértek aðstoð fyrir nemendur • Nemendur með sértekka erfiðleika fá aðstoð í prófum • Lesferill hliðarpróf; orðleysupróf, nefnuhraðapróf og sjónrænn orðaforði • Lestrarfærninámskeið • Endurtekinn lestur • Sandleikur og sögugerð 	<ul style="list-style-type: none"> • Lestrartextar við hæfi • Léttar lestrarbækur af safni • Lesskilningsverkefni • Skinna 1 og 2 • Lesrún 2 • Þristur • Tölvuforrit • Námsspil • Lestrartextar við hæfi • Hljóðbækur • Heimildaritgerðir • Skrift 4 	<ul style="list-style-type: none"> • Íslenska í 3. og 4. bekk - handbók kennara • Eflum lesskilning • Mappa á sameign: Lestur • Handbækur kennara af skólasafni númeraðar: 370-372.8, 410, 790 og 810-819 • Lestrarbókalistar • nams.is • 123skoli.is • skolavefurinn.is • kritin.is 	<ul style="list-style-type: none"> • Setja viðmið um lestrarhraða á vitnisburðarblöð • Hvetjandi lestrarmenning skólans • Föstudagssamvera með áherslu á skýra framsögn og góðan upplestur • Vinabekkjarmeisókn leikskólabarna þar sem eldri nemendur lesa fyrir hvorn annan • Heimsóknir rithöfunda

5. bekkur

Stefnumörkun fyrir 5. bekk
Grunnstoðir: Orðaforði, lesskilningur, skapandi tjáning, rökræður

Markmið-Efnisþættir-inntak	Viðmið um árangur	Kennsluaðferðir og áherslur	Matstæki	Annað
Tækni-leikni-hraði	Færni		Kannanir og próf	Hlutverk foreldra
<ul style="list-style-type: none"> Hraði og liðleiki aukinn Lestur mismunandi texta Lesið eftir greinamerkjum Nákvæmnislestur Lestur eigin texta Lestur úr myndritum Lesskilningur: ýmsar aðferðir Framsögn (framsagnarkvarði) Upplestur ljóða og texta, þjálfun fyrir upplestrarkeppni Raddlestur Orðabækur nýttar Atriðisorðaskrár nýttar Lestur korta Leitarlestur Yndislestur Ályktanir dregnar af texta Lestur á rafrænu formi Lestur rafbóka Kórlestur, endurtekinn lestur,leiklestur, útvarpsleikhús, ljóðalestur (sjá sameign) Breytir hrynjanda í lestri m.t.t. efnis Les skýrt eftir greinamerkjum 	<ul style="list-style-type: none"> Notar orðabækur, símaskrá o.fl. Finnur staði á korti Finnur atriði í texta eftir atriðisorðaskrá Finnur efnisorð í almennum texta Túlkar og semur myndrit Leysir krossgátur Endursegir stuttan texta Finnur aðalatriði og dregur ályktanir af texta Getur svarað spurningum úr texta Gerir grein fyrir ályktunum Markmið leshraða að vori, orð á mínútu: <ul style="list-style-type: none"> Lágmarksviðmið 90 orð Almenn viðmið 140 orð Metnaðarfull viðmið 160 orð 	<ul style="list-style-type: none"> Heimalestur 5 sinnum í viku Hraðlestrarátak Upplestur og framsagnaræfingar Paravinna í lestri Nemendur lesa upphátt í tengslum við námsefni ýmissa námsgreina Lesskilningur þjálfaður Orðabókarverkefni Kortaverkefni Lestur inn á upptökutæki Leikrit, ljóð og söngtextar lærðir og fluttir Lestrarhvetjandi umhverfi: námsbækur, fræðibækur, skáldrit, námsleikir og sögur í tölvum og spjaldtölvum Samlestur Bókarýni PALS lestur – við lestur lesgreina Yndislestur - stýrður og óstýrður Skúffubók 	<ul style="list-style-type: none"> Lesferill; lesfimi (lestrarhraði) prófaður 3 á ári Lesferilspróf: stafsetning, lesskilningur (væntanlegt) Framsagnarpróf fyrir þá sem hafa náð almennum lesfimiviðmiðum Stafsetningarkönnun úr Aston Index (2 á ári) Orðarún: Lesskilningspróf (2 á ári) 	<ul style="list-style-type: none"> Foreldrar hvetji börn sín til að lesa sér til yndis í 15-20 mínútur á dag Börnin lesi upphátt 5 sinnum í viku að lágmarki og foreldrar kvitti fyrir í heimalestrarhefti Foreldrar ræði við börnin um efni textans, spyrji þau út í efnið og þjálfði þannig lesskilning og orðaforða
Skilningur	Viðhorf		Símat og daglegt eftirlit	Hlutverk kennara

<ul style="list-style-type: none"> • Skilningur á lesnu efni, afþreyingarefni og fræðandi efni • Áhugi á texta í umhverfinu • Lestur fyrir mæla • Greining aðalatriða úr texta • Endursögn • Lestur vegna heimildaritgerða • Ályktunarhæfni • Spyr spurninga úr efni • Spáir fyrir um framhald efnis 	<ul style="list-style-type: none"> • Notar bókasafn • Mælir með bókum við aðra • Lesi til yndis og þekkingaröflunar 30-40 mínútur á dag í skóla • Unnið markvisst að því að nemendur hafi ánægju af lestri og hlustun 	<ul style="list-style-type: none"> • Unnið með ljóð, rím og hrynjanda í texta • Umræður um efni texta • Endursagnir • Samlestur skáldrita og verkefni • Endurtekinn lestur; hraðaæfingar, hlítarþjálfun, þristurinn – fjarkinn – fimman, eltilestur, flettisþjöld • Lestur mismunandi texta • Gagnvirkur lestur • Skipulagður lestur skáldrita og verkefnavinna • Paravinna • Ritun • Ritun í dagbók • Ritvinnsla á tölvur • Heimildaritgerðir • Flutningur verkefna • Frjáls ritun og lestur á eigin texta • Spurningar samdar og þeim svarað úr lesnu efni • Hlustað á sögur-upplestur nemenda, kennara eða af disk/Neti 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlustunarkönnun kennara • Leitarlestur • Markviss skráning kennara á lestrarframvindu nemenda 	<ul style="list-style-type: none"> • Skráning og eftirfylgni kennara með heimalestri, kennari hefur samband við foreldra þeirra nemenda sem ekki sinna heimalestri • Kennari skrái ástundun í heimalestri á vitnisburðablað sem vetrareinkunn • Kennarar lesi fyrir bekkinn í nestis- og næðisstundum valin bókmenntaverk • Kennari les fyrir nemendur daglega, mismunandi texta og útskýrir orð, hugtök, merkingu og innihald hans • Rökræður út frá texta • Unnið með orðaforða og orðskilning, málvitund og málskilning
Skólasafn	Stuðningur Námsver-Skjól	Námsefni - tillögur	Kennaraefni og handbækur	Skipulag skóla
<ul style="list-style-type: none"> • Safnfræðsluverkefni (áhersla á lesskilning) • Bækur valdar út frá áhugasviði • Þekking á titlum og höfundum • Yndislestur • Lestrarsprettur • Heimildavinna 	<ul style="list-style-type: none"> • Stuðningur, sérkennsla og skimanir • Ráðgjöf hjá sérkennara • Sértek aðstoð fyrir nemendur • Nemendur með sértæka erfiðleika fá aðstoð í prófum 	<ul style="list-style-type: none"> • Lestrartextar við hæfi • Lestrarbækur af safni • Sögusteinn • Blákápa • Flökkuskinna • Skrudda I og II • Mál til komið • Málrækt 1 	<ul style="list-style-type: none"> • Mappa á sameign: Lestur • Handbækur kennara af skólasafni númeraðar: 370-372.8, 410, 790 og 810-819 • Eflum lesskilning • Lestrarbókalistar • Heimir 	<ul style="list-style-type: none"> • Setja viðmið um lestrarhraða á vitnisburðarblöð • Nýting hljóðbóka eftir þörfum • Leshringir • Hvetjandi lestrarmenning skólans

	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill hliðarpróf; orðleysupr., nefnuhraðapróf og sjónrænn orðaforði • Lestrarfærninámskeið • Endurtekinn lestur • Sandleikur og sögugerð 	<ul style="list-style-type: none"> • Réttitunarorðabók 1 • Tölvuforrit • Námsspil • Hljóðbækur • Heimildaritgerðir • Skrift 5 	<ul style="list-style-type: none"> • Beinagrindur • Hugfinnur • nams.is • 123skoli.is • skolavefurinn.is • kritin.is 	<ul style="list-style-type: none"> • Föstudagssamvera með áherslu á skýra framsögn og góðan upplestur • Vinabekkjarmeisókn 1. bekkjar þar sem nemendur skiptast á að lesa fyrir hvorn annan • Heimsóknir rithöfunda
--	---	---	--	--

6. bekkur

Stefnumörkun fyrir 6. bekk				
Grunnstoðir: Orðaforði, lesskilningur, skapandi tjáning, rökræður				
Markmið-Efnisþættir-inntak	Viðmið um árangur	Kennsluaðferðir og áherslur	Matstæki	Annað
Tækni-leikni-hraði	Færni		Kannanir og próf	Hlutverk foreldra
<ul style="list-style-type: none"> • Hraði og liðleiki aukinn • Lestur fjölbreytts bókmenntatexta (þjóðsögur, sögur, ljóð, leiðbeiningabækl.) • Lesið eftir greinamerkjum • Nákvæmnislestur • Lestur eigin texta • Lestur úr myndritum • Lesskilningur: ýmsar aðferðir • Framsögn (framsagnarkvarði) • Upplestur ljóða og texta, þjálfun fyrir upplestrarkeppni • Hljóðlestur • Nýting orðabóka og atriðis-orðaskráa • Lestur korta • Leitarlestur • Yndislestur • Ályktanir dregnar af texta 	<ul style="list-style-type: none"> • Túlkar og býr til myndrit og útskýrir myndrit • Finnur staði á korti • Gerir grein fyrir formgerðarmun á þjóðsögum, sögum og ljóðum • Les skýrt og með viðeigandi túlkun • Tekur tillit til greinarkerja • Beitir hrynjanda m.t.t. efnis • Finnur efni í heimildum til notkunar í heimildaritgerðum • Finnur orð í orðabók og efni eftir atriðisorðaskrá • Finnur efnisorð í almennum texta 	<ul style="list-style-type: none"> • Hljóðlestur daglega • Nemandi les upphátt í tengslum við námsefni ýmissa námsgreina • Heimalestur 5 sinnum í viku • Daglegur lestur til yndisauka • Hraðlestrarátak • Lesskilningur þjálfaður • Lestrarhvetjandi umhverfi: námsbækur, fræðibækur, skáldrit, námsleikir og sögur í tölvum og spjaldtölvum • Lestur inn á upptökutæki • Orðabókaverkefni • Kortaverkefni • Samlestur • Gagnvirkur lestur • Endurtekinn lestur; hraðaæfingar, hlítarþjálfun, 	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill; lesfimi (lestrarhraði) prófaður 3 á ári • Lesferilspróf: stafsetning, lesskilningur (væntanlegt) • Framsagnarpróf fyrir þá sem hafa náð almennum lesfimiviðmiðum • Stafsetningarkönnun úr Aston Index (2 á ári) • Orðarún: Lesskilningspróf (2 á ári) 	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldrar hvetji börn sín til að lesa sér til yndis í 15-20 mínútur á dag • Börnin lesi upphátt 5 sinnum í viku að lágmarki og foreldrar kvitti fyrir í heimalestrarhefti • Foreldrar ræði við börnin um efni textans, spyrji þau út í efnið og þjálfu þannig lesskilning og orðaforða

<ul style="list-style-type: none"> • Lestur á rafrænu formi • Lestur rafræna bókanna • Kórlestur, endurtekinn lestur, leiklestur, útværpsleikhús, ljóðalestur (sjá sameign) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nýtir orðabækur í tungumálum • Leysir krossgátur • Endursegir léttan texta munnlega og skriflega • Gerir grein fyrir aðalefni texta • Gerir skriflega útdrætti • Markmið leshraða að vori, orð á mínútu: <ul style="list-style-type: none"> - Lágmarksviðmið 105 orð -Almenn viðmið 155 orð -Metnaðarfull viðmið 175 orð 	<p>Þristurinn – fjarkinn – fimman, eltilestur, flettisþjóld</p> <ul style="list-style-type: none"> • PALS lestur – við lestur lesgreina • Yndislestur - stýrður og óstýrður • Skúffubók 		
Skilningur	Viðhorf		Símat og daglegt eftirlit	Hlutverk kennara
<ul style="list-style-type: none"> • Skilningur á lesnu efni, afþreyingarefni og fræðandi efni • Áhugi á texta í umhverfinu • Lestur fyrir mæla • Lestur vegna heimildaritgerða • Greining aðalatriða úr texta • Endursögn • Gerð grein fyrir efni texta, bæði fræðandi og til skemmtunar • Ályktunarhæfni • Spáir fyrir um framhald texta • Spyr spurninga úr efni/efnisgreinum 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemandi les sér til gagns og ánægju mismunandi bókmenntir, t.d. tímarit, dagblöð og sjónvarpstexta auk námsefnis • Notar bókasafn • Mælir með bókum við aðra • Lesi til yndis og þekkingaröflunar 30-40 mínútur á dag í skóla • Unnið markvisst að því að nemendur hafi ánægju af lestri og hlustun 	<ul style="list-style-type: none"> • Unnið með ljóð, rím og hrynjanda í texta • Verkefni úr námsbókum • Leikrit, ljóð og söngtextar lærðir og fluttir • Krossgátur • Frjáls ritun og lestur á eigin texta • Skipulagður lestur skáldrita og verkefnavinna • Samlestur skáldrita og verkefnavinna • Spurningar samdar og svarað úr lesnu efni • Ritun • Ritun í dagbók • Ritvinnsla í tölvu • Unnið með málshætti og orðtök 	<ul style="list-style-type: none"> • Markviss skráning kennara á lestrarframvindu nemenda. • Hlustunarkönnun kennara • Leitarlestur 	<ul style="list-style-type: none"> • Skráning og eftirfylgni kennara með heimalestri, kennari hefur samband við foreldra þeirra nemenda sem ekki sinna heimalestri • Kennari skrái ástundun í heimalestri á vitnisburðablað sem vetrareinkunn • Kennarar lesi fyrir bekkinn í nestis- og næðisstundum valin bókmenntaverk • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, hugtök, merkingu og innihald texta • Rökræður út frá sögu

		<ul style="list-style-type: none"> Hlustað á sögur eða horft á mynddíska og umræður í kjölfarið Notkun bókasafns 		<ul style="list-style-type: none"> Unnið með orðaforða og orðskilning, málvitund og málskilning
Skólasafn	Stuðningur-Námsver-Skjól	Námsefni- tillögur	Kennaraefni og handbækur	Skipulag skóla
<ul style="list-style-type: none"> Safnfræðsluverkefni (áhersla á lesskilning) Bækur valdar af áhuga Þekking á titlum og höfundum Yndislestur Lestrarsprettur Heimildavinna Mat á meðferð heimilda í ritgerðum 	<ul style="list-style-type: none"> Stuðningur, sérkennsla, skimanir Ráðgjöf hjá sérkennara Sértæk aðstoð fyrir nemendur Nemendur með sértæka erfiðleika fá prófaðstoð Lestrarfærninámskeið Endurtekinn lestur Ritun Sandleikur og sögugerð 	<ul style="list-style-type: none"> Lestrartextar við hæfi Lestrarbækur af safni Rauðkápa Óskasteinn Söguskinna Málrækt 2 Mál í mótun Skræða I og II Orðspor 1 Réttitunarorðabók 2 Tölvuforrit Námsspil Hljóðbækur Skrift 6 	<ul style="list-style-type: none"> Eflum lesskilning Mappa á sameign: Lestur Handbækur kennara af skólasafni númeraðar: 370-372.8, 410, 790 og 810-819 Heimir Beinagrindur Hugfínnur nams.is 123skoli.is skolavefurinn.is kritin.is 	<ul style="list-style-type: none"> Setja viðmið um lestrarhraða á vitnisburðarblöð Nýting hljóðbóka eftir þörfum Leshringir Hvetjandi lestrarmenning skólans Föstudagssamvera með áherslu á skýra framsögn og góðan upplestur Vinabekkjarmeisókn 2. bekkjar þar sem nemendur skiptast á að lesa fyrir hvorn annan Heimsóknir rithöfunda

7. bekkur

Stefnumörkun fyrir 7. bekk				
Grunnstoðir: Orðaforði, lesskilningur, skapandi tjáning, rökræður				
Markmið-Efnisþættir-inntak	Viðmið um árangur	Kennsluáferðir og áherslur	Matstæki	Annað
Tækni-leikni-hraði	Færni		Kannanir og próf	Hlutverk foreldra
<ul style="list-style-type: none"> Hraði og liðleiki aukinn 	<ul style="list-style-type: none"> Les skýrt og með viðeigandi túlkun Tekur tillit til greinarmerkja 	<ul style="list-style-type: none"> Hljóðlestur daglega Hraðlestrarátak 	<ul style="list-style-type: none"> Lesferill; lesfimi (lestrarhraði) prófaður 3 á ári 	<ul style="list-style-type: none"> Foreldrar hvetji börn sín til að lesa sér til yndis í 15-20 mínútur á dag

<ul style="list-style-type: none"> • Lestur fjölbreytts bókmennta texta (þjóðsögur, sögur, ljóð, leibeiningabækl.) • Lestur mismunandi fræðiritra • Lesið eftir greinamerkjum • Nákvæmnislestur • Lestur eigin texta • Lestur úr myndritum og töflum • Lesskilningur: ýmsar aðferðir • Framsögn (framsagnarkvarði) • Upplestur ljóða og texta, þjálfun fyrir upplestrarkeppni • Hljóðlestur • Nýting orðabóka og atriðis-orðaskráa • Lestur korta • Leitarlestur • Yndislestur • Ályktanir dregnar af texta • Lestur á rafrænu formi • Lestur rafbóka • Kórlestur, endurtekinn lestur, leiklestur, útvarpsleikhús, ljóðalestur (sjá sameign) 	<ul style="list-style-type: none"> • Beitir réttari framsögn við lestur; hrynjandi, hraði, skýrleiki, blæbrigði, hljómfall og áherslur m.t.t. efnis • Túlkar og býr til myndrit • Finnur staði á korti • Gerir grein fyrir formgerðarmun á þjóðsögum, sögum og ljóðum • Finnur efnisorð í almennum texta • Nýtir orðabækur í tungumálum • Leysir krossgátur • Útskýrir myndrit • Endursegir léttan texta munnlega og skriflega • Gerir grein fyrir aðalefni texta • Gerir skriflega útdrætti • Spáir fyrir um framhald texta • Spyr spurninga úr efni/efnisgreinum • Finnur efni í heimildum til notkunar í heimildaritgerðum • Finnur orð í orðabók og efni eftir atriðisorðaskrá • Markmið leshraða að vori, orð á mínútu: <ul style="list-style-type: none"> - Lágmarksviðmið 120 orð -Almenn viðmið 165 orð -Metnaðarfull viðmið 190 orð 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemendur lesa upphátt í tengslum við námsefni ýmissa námsgreina • Heimalestur 5 sinnum í viku • Daglegur lestur til yndisauka • Lesskilningur þjálfaður • Lestrarhvetjandi umhverfi: námsbækur, fræðibækur, skáldrit, námsleikir og sögur í tölvum og spjaldtölvum • Lestur inn á upptökutæki • Myndrit samin og útskýrð • Orðabókaverkefni • Kortaverkefni • Samlestur • Framsögn • Gagnvirkur lestur • Endurtekinn lestur; hraðaæfingar, hlítarþjálfun, þristurinn – fjarkinn – fimman, eltilestur, flettisþjöld • PALS lestur – við lestur lesgreina • Yndislestur - stýrður og óstýrður 	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferilspróf: stafsetning, lesskilningur (væntanlegt) • Framsagnarpróf fyrir þá sem hafa náð almennum lesfímiviðmiðum • Samræmd próf fyrir 7. bekk • Stafsetningarkönnun úr Aston Index (2 á ári) • Orðarún: Lesskilningspróf (2 á ári) • Þátttaka allra í forkeppni Stóru upplestrar-keppninnar 	<ul style="list-style-type: none"> • Börnin lesi upphátt 5 sinnum í viku að lágmarki og foreldrar kvitti fyrir í heimalestrarhefti • Foreldrar ræði við börnin um efni textans, spyrji þau út í efnið og þjálfu þannig lesskilning og orðaforða
Skilningur	Viðhorf		Símat og daglegt eftirlit	Hlutverk kennara

<ul style="list-style-type: none"> • Skilningur á lesnu efni, afþreyingarefni og fræðandi efni • Áhugi á texta í umhverfinu • Lestur fyrir mæla • Lestur vegna heimildaritgerða • Greining aðalatriða úr texta • Endursögn • Gerð grein fyrir efni texta, bæði fræðandi og til skemmtunar • Ályktunarhæfni • Ýmsar lesskilningsaðferðir kenndar og þjálfðar 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemandi les sér til gagns og ánægju mismunandi bókmenntir, t.d. tímarit, dagblöð og sjónvarpstexta auk námsefnis • Notar bókasafn • Mælir með bókum við aðra • Lesi til yndis og þekkingaröflunar 30-40 mínútur á dag í skóla • Unnið markvisst að því að nemendur hafi ánægju af lestri og hlustun og velji margbreytilegt efni til lestrar að eigin frumkvæði 	<ul style="list-style-type: none"> • Unnið með ljóð, rím og hrynjanda í texta • Verkefni úr námsbókum • Leikrit, ljóð og söngtextar lærðir og fluttir • Skipulagður lestur skáldrita og verkefnavinna • Samlestur skáldrita og verkefnavinna • Krossgátur • Frjáls ritun og lestur á eigin texta • Spurningar samdar og svarað úr lesnu efni • Ritun • Ritun í dagbók • Ritvinnsla í tölvu • Unnið með málshætti og orðtök • Hlustað á sögur eða horft á mynddíska og umræður í kjölfarið • Málfundir • Notkun bókasafns • Skúffubók 	<ul style="list-style-type: none"> • Mat á meðferð heimilda í ritgerðum • Markviss skráning kennara á lestrarframvindu nemenda. • Hlustunarkönnun kennara • Leitarlestur 	<ul style="list-style-type: none"> • Skráning og eftirfylgni kennara með heimalestri, kennari hefur samband við foreldra þeirra nemenda sem ekki sinna heimalestri • Kennari skrái ástundun í heimalestri á vitnisburðablað sem vetrareinkunn • Kennarar lesi fyrir bekkinn í nestis- og næðisstundum valin bókmenntaverk • Kennari les fyrir nemendur daglega og útskýrir orð, hugtök, merkingu og innihald texta • Rökræður út frá sögu • Unnið með orðaforða og orðskilning, málvitund og málskilning
Skólasafn	Stuðningur – Námsver- Skjól	Námsefni- tillögur	Kennaraefni og handbækur	Skipulag skóla
<ul style="list-style-type: none"> • Safnfræðsluverkefni (áhersla á lesskilning) • Bækur valdar af áhuga • Þekking á titlum og höfundum • Yndislestur • Lestrarsprettur • Heimildavinnu 	<ul style="list-style-type: none"> • Stuðningur, sérkennsla, skimanir • Ráðgjöf hjá sérkennara • Sértek aðstoð fyrir nemendur • Nemendur með sértekka erfiðleika fá prófaðstoð • Lestrarfærninámskeið 	<ul style="list-style-type: none"> • Lestrartextar við hæfi • Lestrarbækur af safni • Grænkápa • Völusteinn • Töfraskinna • Málrækt 3 • Mál er miðill 	<ul style="list-style-type: none"> • Eflum lesskilning • Mappa á sameign: Lestur • Handbækur kennara af skólasafni númeraðar: 370-372.8, 410, 790 og 810-819 • Heimir • Beinagrindur 	<ul style="list-style-type: none"> • Setja viðmið um lestrarhraða á vitnisburðarblöð • Nýting hljóðbóka eftir þörfum • Upplestrarkeppni • Hvetjandi lestrarmenning skólans

	<ul style="list-style-type: none"> • Endurtekinn lestur 	<ul style="list-style-type: none"> • Orðspor 2 • Tölvuforrit • Réttitunarorðabók 3 • Námsspil • Hjóðbækur • Skrift 7 	<ul style="list-style-type: none"> • Hugfinnur • nams.is • 123skoli.is • skolvafurinn.is • kritin.is 	<ul style="list-style-type: none"> • Föstudagssamvera með áherslu á skýra framsögn og góðan upplestur • Leshringir • Ljóðavikur: söngur, bækur • Útikennsla: náttúrubingó, sögustund, sögugerð • Vinabekkjjarheimsókn 3. bekkjar þar sem nemendur skiptast á að lesa fyrir hvorn annan • Heimsóknir rithöfunda
--	--	--	---	--

Lokaorð

Markmið læsisstefnunnar er að færa kennurum og foreldrum í hendur tæki eða verkfæri til að vinna á markvissan og samhentan hátt að aukinni lestrarfærni og lesfimi nemenda. Lestrarkennslan þarf að miðast við aldur og getu nemenda og áherslurnar að breytast samhliða þeim þáttum sem þjálfaðir eru í hvert sinn. Lestrarnámið þarf að hafa tilgang og nemendur að vita að hverju er stefnt með þjálfun hinna ýmsu námspátta en lokamarkmið lesturs er alltaf góður lesskilningur.

Með læsisstefnunni og hnitmiðuðu yfirliti allra þátta lestrarkennslunnar er vonast til að markmið hennar náist og að nemendur skólans öðlist góða lestrarfærni til alls náms, bæði bóknáms og ævináms.

Stjórnendur sjá um eftirfylgni á framkvæmd læsisstefnunnar.